

Ajánló

Nyugtalan nyárvég

A TMT e száma egy nyugtalan év nyugtalan nyarának végén jelenik meg. Az eddigi kétharmad évet téli árvizek, kései fagyok, aszályos hetek, pusztító viharok és kegyetlen jégverések jellemezték, nem is beszélve azokról a megpróbáltatásokról, amelyeket embertársaink meggondolatlanságai okoztak-okoznak. Az ezrednyitó év mindenképpen kimerítőnek bizonyul. Az ember le sem tagadhatja, hogy a tőle független „nemszeretem” események és történések hosszú sorától időnként önmaga is kesernyéssé, rezignálttá válik. De: „Mindig [ezer éve, az államalapítás óta] így volt e világi élet” – idézhetjük kézlegyintésekkel és némi bővítménnyel *Vörösmarty Mihályt*. Jobb viszont, ha megfogadjuk *Voltaire* intelmét: „műveljétek kertecskéiteket”. Ezáltal mehetünk mégiscsak előre általában és „kertecskénkben”, szakmánkban-hivatásunkban. Íme a bizonyítékok:

A lap ez évi 4. száma „ambiciózus vállalkozásként” harangozta be **Horváth Péternek** az információtudomány történeti háttéréről szóló tanulmány sorozatát. Most, amikor a sorozat negyedik, az *ismeretfeldolgozáshoz, a logika és az algoritmus történeti előzményeihez* kapcsolódó része jelenik meg, az iméntieket az egyértelműen kedvező olvasói visszajelzések nyomán azzal egészíthetjük ki: ez a vállalkozás alighanem a szakma ez évi legjobb szakirodalmi teljesítménye az országban.

Az *Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR) lelőhely-adatbázis* új szolgáltatásairól ír **Koltay Klára**. Leszögezi, hogy az adatbázis nagysága (985 257 bibliográfiai és 1 582 278 lelőhelyadat) a benne való, a konkrét dokumentumokra vagy egy adott tárgyra való keresést minőségileg mássá teszi, mint amelyet egy néhány százszázados adatbázis esetében megszokhattunk. A bemutatott újítások (a találati halmazok rendezésének lehetősége, a bibliográfiai adatbázis mellé épített tárgyszóadatbázis, a dokumentum tulajdonosához címzett elektronikus könyvtárközi kölcsönzési kérések feladatának lehetősége) a kereséseket hivatottak megkönnyíteni, kényelmesebbé tenni. Az adatbázis az öt – a budapesti, debreceni, miskolci, pécsi és szegedi – tudományegyetemi könyvtár, több megyei és szakkönyvtár teljes, esetenként részleges számítógépes állományát tartalmazza.

A „szakmai kertecskéket” másutt is művelik, nem csak Magyarországon. Erről tanúskodik **Wim Luijendijk** hozzászólása a sokáig sehogy se vagy rosszul kezelt *folyóiratválsághoz*. A szerző úgy véli: most végre hasznos kezdeményezések születtek, hogy megtörjék azt a kedvezőtlen piaci tendenciát, amelyet a tudományos információ árának folyamatos emelkedése jellemez. A kezdeményezések vajha realizálódhatnak.

Futala Tibor